

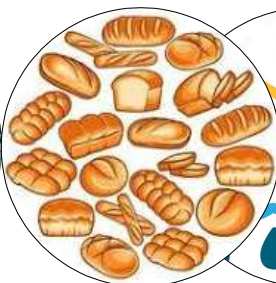
Bouwen aan biodiversiteit;

Bijen en vlinders, bodemleven en groeikracht

18 maart 2026, Jan Buurma

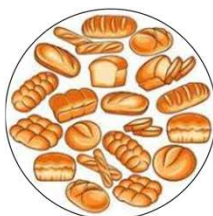

Volkstuinvereniging
'De Zwaardslotse Tuinen'

Habitat, Latijn voor 'fijne leefomgeving'

- Voedsel

- Klimaat

- Beschutting

Volkstuinvereniging
'De Zwaardslotse Tuinen'

Habitat voor bijen en vlinders

- Bijenbloemen

- Vlinderstruik

- Winteropvang

Volkstuinvereniging
'De Zwaardslootse Tuinen'

3

Habitat voor lieveheersbeestjes

- Bladluizen

- Nectar/stuifmeel

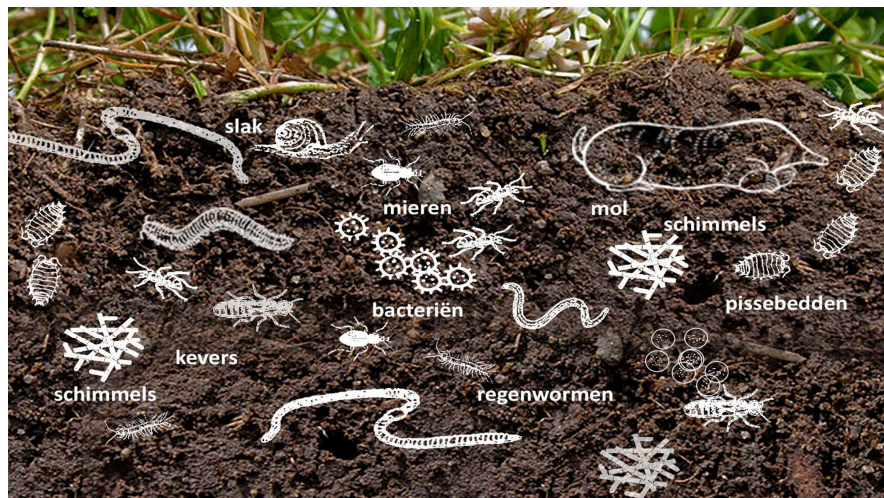
- Beschutting

Volkstuinvereniging
'De Zwaardslootse Tuinen'

4

Biodiversiteit in de bodem

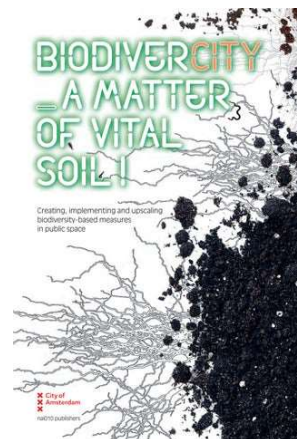

Volkstuinvereniging
'De Zwaardslootse Tuinen'

5

Stille kracht van het bodemleven

- Afbreken van organisch materiaal
- Verbeteren van bodemstructuur
- Opbouwen van humus in de bodem
- Aanreiken van voedingsstoffen
- Reguleren van waterhuishouding
- Verbeteren van plantgezondheid
- **Natuurlijke habitat plantenwortels**

Volkstuinvereniging
'De Zwaardslootse Tuinen'

6

Bouwen aan habitat voor bodemleven

= gewasresten, stalmest, compost, ...

= strooisellaag tegen felle zon, hoosbuien, ...

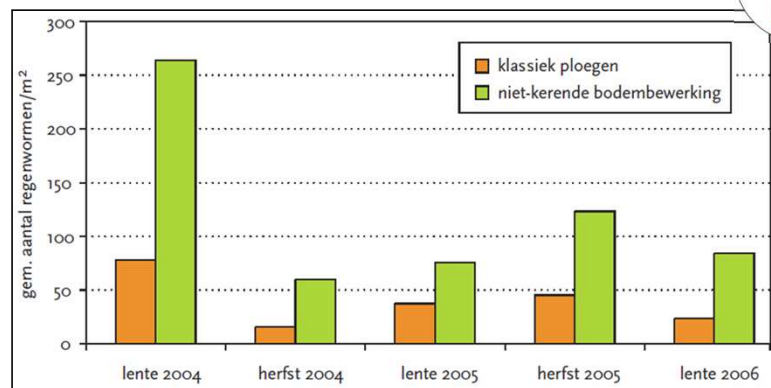

= alleen spitten bij dichte grond, onkruid, ...

Volkstuinvereniging
'De Zwaardslootse Tuinen'

7

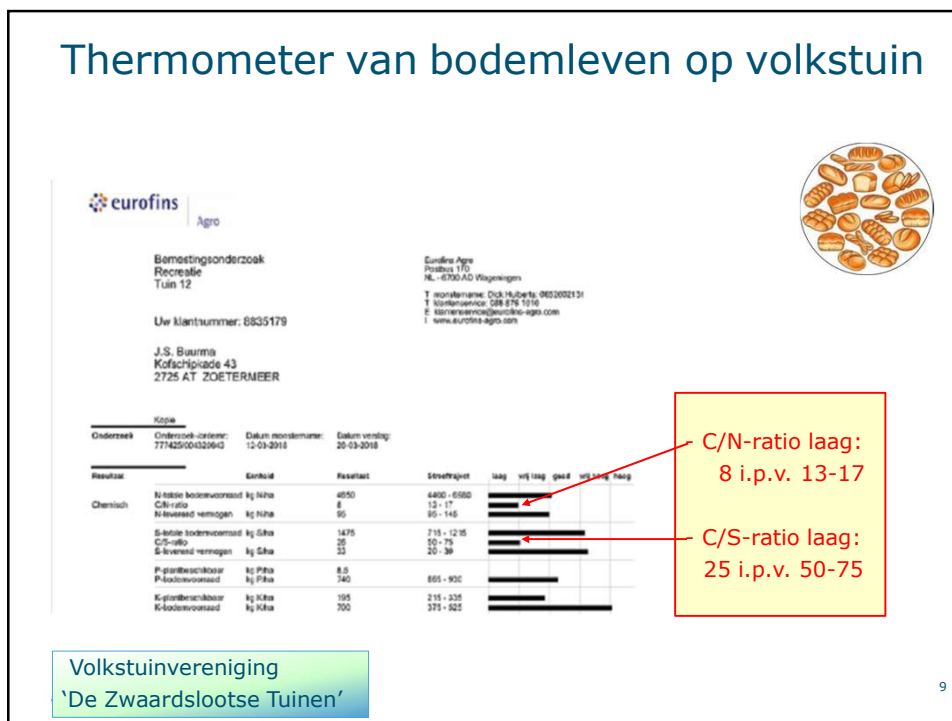
Spitten halveert het aantal regenwormen

Volkstuinvereniging
'De Zwaardslootse Tuinen'

8

Thermometer van bodemleven op volkstuin

Voedsel voor bodemleven

Invloed op groeikracht

-
- Rijpe stalmest C/N-ratio = 15:1 N-levering
  - Compost C/N-ratio = 20:1 N-neutraal
  - Verse stalmest C/N-ratio = 30:1 N-vastlegging
  - Graanstro C/N-ratio = 60:1 N-vastlegging
  - Houtsnippers C/N-ratio = 300:1 N-vastlegging

Volkstuinvereniging
'De Zwaardslootse Tuinen'

10

Invloed van onderspitten op groeikracht

Kort door de bocht

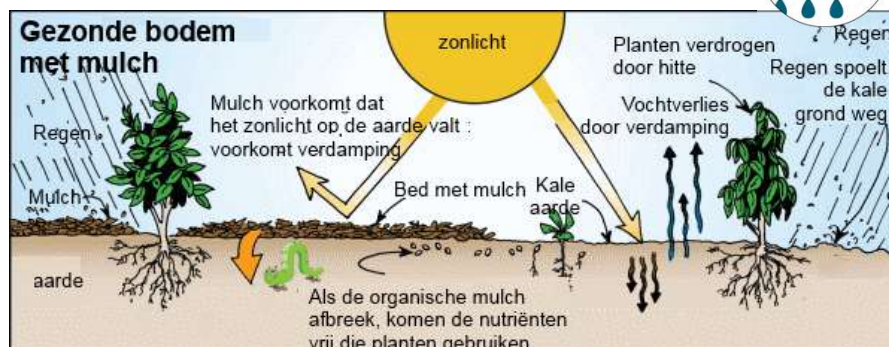

Kengetal	rijpe stalmest	com-post	verse stalmest	graan-stro	hout-snippen
C/N-verhouding	15 : 1.00	20 : 1.00	30 : 1.00	60 : 1.00	300 : 1.00
Omrekening (20 : ..)	20 : 1.33	20 : 1.00	20 : 0.67	20 : 0.33	20 : 0.07
Nodig voor vertering	-0.33	0.00	0.33	0.67	0.93
N-beschikbaar in bodem	0.95	0.95	0.95	0.95	0.95
Over voor plantengroei	1.28	0.95	0.62	0.28	0.02

Volkstuinvereniging
'De Zwaardslootse Tuinen'

11

Strooisel tegen felle zon en hoosbuien

Volkstuinvereniging
'De Zwaardslootse Tuinen'

12

Praktische toepassing op Tuin 3

▪ **Comfort voor nuttige insecten:**

- Eénmalig bijenbloemen gezaaid
- Jaarlijks een rijtje zonnebloemen

▪ **Comfort voor het bodemleven:**

- Voor het laatst gespit in 2021
- Zelden op teeltbedden gelopen
- Mulchlaag stalmest en compost
- Winterdek van stro en blad
- **Compost van stro en gazon gras**

Volkstuinvereniging
'De Zwaardslootse Tuinen'

13

Prettige ervaringen op Tuin 3

▪ Groeikracht was weg en is weer terug!

▪ Groei in biodiversiteit:

- Bijen, hommels, gaasvliegen
- Vuurwantsen (eten graag bladluizen)

▪ Mooie gewasopbrengsten in 2025:

- Pootuien
- Courgettes
- Sperciebonen
- Andijvie

Volkstuinvereniging
'De Zwaardslootse Tuinen'

14

Bouwen aan biodiversiteit: samenvatting

- Denken vanuit voedsel, klimaat en beschutting
- Bodemleven is habitat voor plantenwortels
- Comfort bodemleven:
  - ❖ stalmest/compost
  - ❖ stop met spitten
  - ❖ mulch/winterdek

Volkstuinvereniging
'De Zwaardslotse Tuinen'

15

Ter inspiratie!

Tijd voor discussie:

- Bespreking in kleine kring (2-3 personen)
- Vragen, commentaar, plussen en minnen...

Verdere informatie:

[Biodiversiteit basispagina](#)
jan.buurma@outlook.com

16